

Advies 141/2019 van 7 augustus 2019

Betreft: Adviesaanvraag betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het model van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, zoals bedoeld in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek (CO-A-2019-138)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming) (hierna "AVG")

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Justitie, Koen GEENS, ontvangen op 29 mei 2019;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra JASPAR;

Brengt op 7 augustus 2019 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De heer Koen Geens, Minister van Justitie, (hierna "de aanvrager"), heeft op 29 mei het advies gevraagd van de Autoriteit over een Ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het model van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, zoals bedoeld in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek (hierna "het ontwerp").
2. Artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat "*Elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad door toedoen van de griffier. De bekendmaking geschiedt binnen vijftien dagen na de beslissing die de beschermingsmaatregel beveelt, beëindigt of wijzigt; de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten is worden aansprakelijk gesteld ten aanzien van de betrokkenen, indien vaststaat dat het verzuim of de vertraging te wijten is aan een collusie*".
3. Deze bepaling specificceert niet de draagwijdte van het "uittreksel" dat in het Belgisch Staatsblad moet worden gepubliceerd en de diensten van de griffie hebben dus geen enkele aanwijzing over welke informatie zij in het Belgisch Staatsblad moeten laten publiceren. In het Verslag aan de Koning bij het ontwerp, stelt de Regering vast dat de bekendmaking van de uittreksels niet eenvormig is en varieert van kanton tot kanton. De Regering heeft eveneens vastgesteld dat de handelswijze van sommige griffies tamelijk schendend is voor het privéleven van de beschermde personen (in het bijzonder bij bekendmaking van alle maatregelen die ten aanzien van een beschermde persoon worden bevolen, zelfs uiterst persoonlijke maatregelen). De belangrijkste doelstelling van het ontwerp beoogt de opmaak van de modellen voor de bekendmaking van de beschikkingen waarbij een beschermingsmaatregel wordt opgelegd, beëindigd of gewijzigd en die krachtens artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad moeten worden gepubliceerd en aldus de categorie(ën) persoonsgegevens te bepalen die zullen worden gepubliceerd. De modellen van bekendmaking in bijlage bij het Ontwerp beperken immers de gegevens die moeten worden opgenomen in het uittreksel dat in het Belgisch Staatsblad moet worden gepubliceerd.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

4. De verschillende door het Ontwerp bepaalde modellen van bekendmaking bevatten persoonsgegevens waarvan de verwerking bijgevolg moet voldoen aan de geldende reglementering, in het bijzonder de AVG en de WVG.

A. RECHTSGROND(EN) VAN DE VERWERKINGEN

5. Volgens artikel 6 van de AVG zijn de verwerkingen van persoonsgegevens slechts rechtmatig als deze ten minste steunen op een van de rechtsgronden die deze heeft vastgelegd.
6. Naar mening van de Autoriteit kunnen de door het Ontwerp geplande gegevensverwerkingen beschouwd worden als "noodzakelijk voor de naleving van een wettelijke verplichting die rust op de verwerkingsverantwoordelijke" (artikel 6.1.c) van de AVG), namelijk de verplichting opgelegd door artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek die stelt dat elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, bij uittreksel wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad door toedoen van de griffier.
7. Wanneer de juridische grondslag van een persoonsgegevensverwerking een wettelijke verplichting is, zoals hier het geval is, schrijft artikel 6.3 van de AVG voor, gelezen in samenhang met de artikelen 22 van de Grondwet en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten en fundamentele vrijheden van de Mens (hierna "EVRM"), dat de wezenlijke elementen van de gegevensverwerking moeten worden opgenomen in de regelgeving. Zoals het Grondwettelijk hof heeft vastgesteld in zijn constante rechtspraak, belet het legaliteitsbeginsel echter geen delegatie aan de Regering, "*mits de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de uitvoering van maatregelen waarvan de essentiële elementen vooraf door de wetgever zijn vastgesteld*"¹. De Autoriteit had reeds de gelegenheid om aan deze beginselen te herinneren².

B. AANWIJZING VAN DE VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE

8. Ter herinnering, de verwerkingsverantwoordelijke kan worden gedefinieerd als "*de natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt*" (artikel 4.7 van de AVG). Artikel 4.7 AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die de wetgeving in kwestie kan aanduiden.
9. Artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek, dat stelt dat de bekendmaking bij uittreksel, waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, plaatsvindt "*door toedoen van de griffier*", lijkt de rol van verwerkingsverantwoordelijke te hebben willen toevertrouwen aan de diensten van de griffie.

---

¹ lees bijvoorbeeld, Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.

² Zie bijvoorbeeld het Advies van de GBA nr. 34/2018 van 11 april 2018, § 30; Advies van de GBA nr. 110/2018 van 17 oktober 2018, punten 7-9; Advies van de GBA nr. 161/2018 van 19 december 2018, voor een concreet geval waar een wetgever de bevoegdheid fundeert van de Koning om een verwerking van persoonsgegevens in te voeren.

10. Om elke onduidelijkheid te vermijden over de identiteit van de persoon of entiteit die als verwerkingsverantwoordelijke moet worden beschouwd en aldus de uitoefening van de in de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG uiteengezette rechten van de betrokkene te vergemakkelijken, verzoekt de Autoriteit de aanvrager in zijn ontwerpbesluit de als verwerkingsverantwoordelijke te beschouwen autoriteit te verduidelijken. De Autoriteit maakt van de gelegenheid gebruik om er nogmaals op te wijzen dat de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijken passend moet zijn in het licht van de feitelijke omstandigheden. Zowel de Werkgroep Artikel 29³- voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming - als de Autoriteit⁴ hebben aangedrongen op de noodzaak om deze concepten te benaderen vanuit een feitelijk perspectief. Het is met andere woorden noodzakelijk om voor elke verwerking van persoonsgegevens te controleren wie het doeleinde bepaalt van de verwerking alsook de middelen om dit doeleinde te realiseren.

C. DOELEINDE(N) VAN DE VERWERKING

11. Volgens artikel 5.1.b) van de AVG moeten de persoonsgegevens worden ingezameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
12. Uit artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek blijkt dat de bekendmaking van elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, bedoeld is om de betrokken derden in kennis te stellen van het bestaan van de maatregel of van elke beslissing tot wijziging of beëindiging ervan. Kennis van de beschermingsmaatregel is belangrijk voor derden, omdat het burgerlijk wetboek bepaalt dat handelingen van de beschermde persoon die onder een maatregel van rechtsbescherming staat, en gesteld in strijd met zijn onbekwaamheid, afhankelijk van de omstandigheden nietig of vernietigbaar zijn in geval van schade⁵. Het Verslag aan de Koning bij het ontwerp van koninklijk besluit herinnert aan het belang van publicatie voor derden die niet altijd op de hoogte zijn van de maatregelen die door de vrederechter worden bevolen.
13. De Autoriteit oordeelt dat een dergelijk doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

---

³ Werkgroep artikel 29, Advies 1/2010 over de begrippen "voor de verwerking verantwoordelijke" en "verwerker", 16 februari 2010, p. 9.

⁴ Gegevensbeschermingsautoriteit, *Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten*, blz. 1.

⁵ Zie artikelen 48 en 493 van het Burgerlijk wetboek;

14. Om te voorkomen dat de overeenkomstig artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek gepubliceerde persoonsgegevens vervolgens voor andere doeleinden worden gebruikt, is de Autoriteit van mening dat het passend zou zijn het doeleinde van de in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde bekendmaking te vermelden in de verschillende bekendmakingsmodellen die als bijlage bij het ontwerp zijn gevoegd, en eraan te herinneren dat artikel 5.1.b) van de AVG verdere verwerkingen verbiedt die onverenigbaar zijn met het oorspronkelijke doeleinde.

D. CATEGORIEËN VERWERKTE GEGEVENS

15. De Autoriteit herinnert eraan dat de categorieën verwerkte gegevens een essentieel element vormen dat moet worden vastgelegd in de wetgevende norm waarop de gegevensverwerking is gebaseerd, wanneer deze het recht op privacy aanzienlijk aantast, zoals hier het geval is.
16. Artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat "*Elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, beëindigd of gewijzigd, wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad door toedoen van de griffier*"⁶. Artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt niet welke gegevens van de beschikking van de vrederechter moeten worden opgenomen in het uittreksel dat gepubliceerd wordt in het Belgisch Staatsblad. Hoewel de formulering van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek zeer beknopt is, is de Autoriteit van mening dat de tekst en de algemene opzet van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek het mogelijk maken de gegevens die het voorwerp van deze bekendmaking kunnen uitmaken, voldoende nauwkeurig te definiëren. Het betreft gegevens die derden de mogelijkheid bieden om kennis te nemen van het bestaan, de wijziging of de beëindiging van een beschermingsmaatregel betreffende een persoon, met dien verstande dat zij op de hoogte moeten zijn van deze informatie om te weten of de persoon met wie zij een overeenkomst sluiten, daartoe wettelijk in staat is.
17. De Autoriteit heeft er dus geen bezwaar tegen dat de Koning in een koninklijk besluit de gegevens preciseert die overeenkomstig artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek in het Belgisch Staatsblad moeten worden bekendgemaakt. Dit geldt des te meer omdat het doel van het Ontwerp erin bestaat, zoals vermeld in het Verslag aan de Koning, ervoor te zorgen dat de bekendmaking plaatsvindt in overeenstemming met de belangen van de beschermde persoon en in het bijzonder zijn recht op privacy, zoals vastgelegd in artikel 22 van de Grondwet, artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 8 van het EVRM.

---

⁶ Het is de Autoriteit die onderstreept.

18. Overeenkomstig artikel 5.1.c) van de AVG moeten persoonsgegevens overigens "*toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)*".
19. Het Ontwerp heeft tot doel de persoonsgegevens te definiëren die overeenkomstig artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek in het Belgisch Staatsblad moeten worden gepubliceerd. Het Ontwerp voorziet in de publicatie van (uitsluitend) de volgende categorieën persoonsgegevens, met dien verstande dat in de bekendmakingsmodellen die bij het Ontwerp zijn gevoegd, nader wordt gespecificeerd welke deze gegevens zijn:
- (1) gegevens aan de hand waarvan de beschermde persoon met zekerheid kan worden geïdentificeerd (naam en voornaam, geboortedatum en -plaats, volledig adres)
  - (2) de gegevens over de algemene beschermingsregeling waaronder de beschermde persoon is geplaatst (bescherming met betrekking tot de persoon en/of eigendom van de persoon of personen en de vertegenwoordigings- of bijstandsregeling)
  - (3) de gegevens aan de hand waarvan de bewindvoerder(s) en, in voorkomend geval, de aangewezen vertrouwensperso(o)n(en) met zekerheid kunnen worden geïdentificeerd (naam en voornaam, volledig adres)
20. De Autoriteit is van oordeel dat de in het ontwerp van besluit vermelde gegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot hetgeen noodzakelijk is in het licht van het doeleinde dat beoogd wordt door de bekendmaking, bij uittreksel, van de beschikking van de vrederechter tot het opleggen, beëindigen of wijzigen van een beschermingsmaatregel.

E. BEWAARTERMIJN VAN DE GEGEVENS

21. Volgens artikel 5.1.e) van de AVG mogen persoonsgegevens "*niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt*". De Autoriteit herinnert eraan dat de (maximale) bewaartermijn van de verwerkte gegevens een essentieel element vormt dat moet worden vastgelegd in de reglementering die de bedoelde verwerking van persoonsgegevens omkadert.
22. De gegevensverwerkingen die nodig zijn om aan een wettelijke verplichting te voldoen, zoals in het onderhavige geval, moeten worden geregeld door een reglementering waarin de essentiële elementen, met inbegrip van de bewaartermijn, worden gedefinieerd.

23. Noch het Gerechtelijk Wetboek, noch het Ontwerp stellen een maximum vast voor de bewaartermijn van de verwerkte gegevens of criteria voor de vaststelling van deze maximumtermijn. De Autoriteit merkt op dat het Ontwerp dat haar voor advies wordt voorgelegd, niet tot doel heeft de bewaartermijn vast te stellen; het hoofddoel ervan is de categorieën gegevens te standaardiseren die overeenkomstig artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek worden bekendgemaakt.
24. Het artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek verwijst terug naar een verplichting tot een officiële publicatie in het Belgisch Staatsblad. De Autoriteit wijst erop dat deze publicatie, zoals in het algemeen geldt voor iedere publicatie in het Belgisch Staatsblad, niet onderworpen is aan enige bewaartermijn met betrekking tot de persoonsgegevens die hierin voorkomen. In dit opzicht brengt de Autoriteit in herinnering dat artikel 23 AVG de wetgever niet alleen toestaat om te voorzien in beperking op de rechten vermeld in de artikelen 12 tot en met 22 AVG, maar ook op artikel 5 AVG en bijgevolg ook op artikel 5.1.e) AVG. Dergelijke beperkingen zijn echter niet mogelijk zonder rekening te houden met de voorwaarden neergeschreven in artikel 23, §2 AVG, te beginnen met het feit dat in een dergelijke beperking moet voorzien zijn door de wetgeving van de lidstaat in kwestie. De Autoriteit heeft echter geen kennis van een dergelijke wetgevende norm met betrekking tot de publicatie in het Belgisch Staatsblad. Bijgevolg moet aan deze situatie verholpen worden.
25. De Autoriteit behoudt zich dus de mogelijkheid voor om een algemene denkoefening voor te bereiden over de interactie tussen artikel 5.1.e) AVG met de verschillende situaties waarin de wetgever een publicatie in het Belgisch Staatsblad (vandaag de dag quasi uitsluitend in digitaal formaat) voorschrijft van berichten die persoonsgegevens bevatten.

F. BEVEILIGINGSMAATREGELEN

26. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

27. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

28. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de Autoriteit op de Aanbeveling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ter voorkoming van gegevenslekken en op het document "Referentiemaatregelen inzake beveiliging die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht moeten worden genomen". De Autoriteit onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer".

29. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 & 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De artikelen 9 & 10, §2, van de WVG geven aan welke bijkomende veiligheidsmaatregelen minstens zullen moeten worden voorzien:

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de Autoriteit;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling, ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

OM DIE REDENEN,

de Autoriteit

Acht het noodzakelijk de **volgende wijzigingen** in het Ontwerp aan te brengen:

- In het Ontwerp verduidelijken welke autoriteit of dienst als verwerkingsverantwoordelijke moet worden beschouwd (overwegingen 9-10).
- In de bij het Ontwerp gevoegde bekendmakingsmodellen het doeleinde vermelden waarvoor uittreksels van beschikkingen waarbij een beschermingsmaatregel wordt bevolen, worden gepubliceerd, beëindigd of gewijzigd, en er aan te herinneren dat artikel 5.1.b), van de AVG verdere verwerkingen verbiedt die onverenigbaar zijn met het oorspronkelijke doeleinde (overweging 15).

wijst de aanvrager op het belang van de volgende elementen:

- de naleving van artikel 23 AVG in geval van beperking van de rechten en verplichtingen bedoeld in de artikelen 12 tot 22, 5 en 34 AVG in het kader van de publicaties in het Belgisch Staatsblad (overwegingen 21-25);
- de naleving van artikel 32 AVG en de verplichting van de verwerkingsverantwoordelijke om de gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens (overwegingen 26-29)

Alexandra Jaspar
Directeur Kenniscentrum